

MONITORING

AKTUALIZACE
REGIONÁLNÍ SUROVINOVÉ POLITIKY
LIBERECKÉHO KRAJE

ZA ROK 2024

ÚVOD

Cílem monitoringu je vyhodnocení naplňování úkolů stanovených v Aktualizaci Regionální surovinové politiky Libereckého kraje (dále jen „RSP LK“) schválené usnesením č. 93/22/ZK dne 29.3.2022 a sledování vlivu realizace této koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví. Při zpracování RSP LK byla věnována zvýšená pozornost tomu, aby navrhovaná opatření a doporučení měla minimální dopad na životní prostředí a veřejné zdraví, takže realizace RSP LK by neměla znamenat zhoršení stavu v Libereckém kraji. Nicméně monitoring, opírající se o konkrétní data, je důležitým podkladem vypovídajícím o skutečném stavu a vývoji v území.

Na základě schválené RSP LK a vydaného souhlasného stanoviska Ministerstva životního prostředí, odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence podle § 10g zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (SEA), je Liberecký kraj povinen provádět monitoring 1x za rok po celé období platnosti koncepce, tj. do roku 2030. Výsledky monitoringu pak má předložit vedení Libereckého kraje a následně zveřejnit na internetových stránkách www.kraj-lbc.cz.

První monitoring za rok 2022 byl prvním monitoringem této RSP LK, a proto byl tedy také ověřením dostupnosti a vypovídací schopnosti navržených indikátorů a jejich smysluplnosti sledování v dalších letech. Monitoring za následující roky tak již vychází z jeho poznatků a doplňuje jej o nejnovější dostupná data a informace pro stanovené indikátory. U těch indikátorů, které jsou sledovatelné, došlo za rok 2022 k nastavení jejich výchozích hodnot, na něž monitoring RSP LK v dalších letech navazuje a sleduje jejich vývoj.

Výchozí monitoring za rok 2022, stejně jako i další řádné monitoringy za rok 2023 a 2024 jsou zveřejněny na webových stránkách www.kraj-lbc.cz/rsp.

Výchozím podkladem pro zpracování monitoringu jsou 3 schválené dokumenty:

1. vlastní dokument RSP LK, který stanovuje v návrhové části Návrh úkolů RSP LK na nejbližší období;
2. vyhodnocení vlivů RSP LK na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (SEA) - tato dokumentace obsahuje monitorovací ukazatele (indikátory) pro hodnocení vlivu RSP LK na životní prostředí;
3. hodnocení vlivů koncepce RSP LK na veřejné zdraví (HIA) - tento dokument navrhuje indikátory.

1. PLNĚNÍ ÚKOLŮ Z AKTUALIZACE REGIONÁLNÍ SUROVINOVÉ POLITIKY LK

Přehled úkolů vyplývajících z RSP LK je uveden v kapitole č. 14 Návrh úkolů Regionální surovinové politiky Libereckého kraje. Vesměs se jedná o dlouhodobé úkoly doporučené zpracovatelem (tj. Česká geologická služba), které by měly být plněny ve spolupráci Libereckého kraje s dalšími zodpovědnými subjekty, např. Česká geologická služba, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo průmyslu a obchodu, DIAMO s. p.

V následujícím textu je uveden přehled navržených úkolů ve schválené RSP LK a stav jejich plnění:

1. AKTUALIZACE REGIONÁLNÍ SUROVINOVÉ POLITIKY LIBERECKÉHO KRAJE

CÍL:

Zajištění pravidelné aktualizace dokumentu Regionální surovinová politika Libereckého kraje.

ZODPOVĚDNÝ SUBJEKT:

Liberecký kraj

STAV PLNĚNÍ:

Termín další aktualizace není zatím stanoven. Aktuálně platná RSP LK je navržena pro období do roku 2030.

V aktuální schválené Surovinové politice ČR z roku 2017 je doporučeno provádět aktualizaci průběžně, dle potřeby kraje a v návaznosti na aktualizaci Surovinové politiky ČR. Není stanoven žádný časový interval, ve kterém by měly být regionální surovinové politiky aktualizovány, takže záleží na rozhodnutí samosprávy kraje, kdy dojde k další aktualizaci.

2. AKTUALIZACE REGISTRU LOŽISEK A TĚŽEBNÍ ČINNOSTI NA ÚZEMÍ LIBERECKÉHO KRAJE

CÍL:

Zajištění zpracování digitální aplikace registru ložisek pro území kraje pro praktické využití a potřebu činnosti samosprávy, příslušných odborů Krajského úřadu Libereckého kraje i veřejnosti, včetně pravidelné aktualizace.

ZODPOVĚDNÝ SUBJEKT:

Liberecký kraj ve spolupráci s Českou geologickou službou

STAV PLNĚNÍ:

Splněno.

Ve spolupráci s Českou geologickou službou byla vytvořena Databáze ložisek nerostných surovin v Libereckém kraji. Databáze je zveřejněna na odkaze <https://databazelozisek.kraj-lbc.cz/> a je pravidelně 1x ročně aktualizována. Poslední aktualizace byla provedena ke 30. 9. 2024.

3. V PŘÍPADĚ ROZŠÍŘENÍ OCHRANY LOŽISEK URANU NA ÚZEMÍ KRAJE POŽADOVAT ZPRACOVÁNÍ STUDIE, KTERÁ BUDE OBSAHOVAT DŮVODY OCHRANY, TERMÍN VYUŽITÍ LOŽISKA A SROZUMITELNÉ VYSVĚTLENÍ ZÁMĚRU PRO VEŘEJNOST

CÍL:

Seznámení veřejnosti se záměrem ochrany ložisek radioaktivních surovin, výzkumem jejich bezpečné těžby bez výrazných dopadů na životní prostředí a s předpokládaným časovým horizontem využití.

ZODPOVĚDNÝ SUBJEKT:

Liberecký kraj, MPO, Česká geologická služba, DIAMO, s. p.

STAV PLNĚNÍ:

Dne 5. 3. 2024 vydalo Ministerstvo životního prostředí Rozhodnutí o změně (rozšíření) chráněného ložiskového území Stráž pod Ralskem. Důvodem rozšíření byla ochrana jižní části ložiska Hamr pod Ralskem.

Dne 22. 5. 2024 bylo Ministerstvem životního prostředí vydáno rozhodnutí o stanovení průzkumného území Holíčky ležícího v SV části obce Ralsko. Důvodem je přepočítání prognózních bloků uranové rudy na bilanční zásoby a jejich následná ochrana. Množství zásob a plošná ochrana bude zřejmá až po dokončení prací v roce 2029. DIAMO poté předloží strategickou studii, jejíž záměry musí schválit Vláda ČR zvláštním usnesením.

4. PODPORA PREZENTACE NEROSTNÉHO BOHATSTVÍ NA ÚZEMÍ LIBERECKÉHO KRAJE, VČETNĚ OPUŠTĚNÝCH TĚŽEBEN S VÝZNAMNOU EDUKATIVNÍ HODNOTOU

CÍL:

Formou tematických výstav, publikací či tematických portálů prezentovat geologický a surovinový potenciál kraje. Seznámit odbornou a laickou veřejnost s významnými geologickými, mineralogickými a paleontologickými lokalitami Libereckého kraje včetně opuštěných těžeben a jejich dalšího využití.

ZODPOVĚDNÝ SUBJEKT:

Liberecký kraj, Česká geologická služba

STAV PLNĚNÍ:

V roce 2024 byla zahájena komunikace mezi Libereckým krajem a Českou geologickou službou mající za cíl připravit zadání pro vytvoření databáze s podrobnými informacemi o konkrétních komoditách těžených v minulosti i v současné době. Databáze by měla být pojata edukačně i pro turistické účely.

5. INICIACE ŘEŠENÍ STŘETŮ MEZI OCHRANOU NEROSTNÉHO BOHATSTVÍ A OCHRANOU PŘÍRODY A KRAJINY – ZEJMÉNA S PRVKY ÚSES

CÍL:

Návrh řešení střetů prvků ÚSES s územím ochrany ložisek nerostných surovin, DP a CHLÚ. Zpracování evidence kolizních lokalit, posouzení prvků ÚSES, posouzení stavu a perspektivy ložisek a návrh řešení střetů.

ZODPOVĚDNÝ SUBJEKT:

Liberecký kraj ve spolupráci s MŽP, MPO, garanti všech úrovní ÚSES

STAV PLNĚNÍ:

Střety jsou řešeny v rámci územně plánovací dokumentace, ale evidence kolizních lokalit za celý kraj dosud zpracována nebyla.

6. ZPRACOVÁNÍ ANALÝZY EFEKTIVNÍHO VYUŽÍVÁNÍ DRUHOTNÝCH A DOPROVODNÝCH SUROVIN NA ÚZEMÍ LIBERECKÉHO KRAJE JAKO JEDNÉ Z MOŽNOSTÍ NÁHRADY ZA TĚŽBU PRIMÁRNÍCH NEROSTNÝCH SUROVIN V SOULADU SE SUROVINOVOU POLITIKOU NEROSTNÝCH SUROVIN ČR A POLITIKOU DRUHOTNÝCH SUROVIN ČR

CÍL:

Zpracovat studii zabývající se možnostmi využití recyklovaných surovin ze stavebních, demoličních a energetických odpadů jako náhradu za přírodní stavební suroviny v odpovídajících kvalitativních normách.

ZODPOVĚDNÝ SUBJEKT:

Liberecký kraj, Česká geologická služba

STAV PLNĚNÍ:

Splněno.

Studie byla zpracována a předložena členům rady kraje na vědomí dne 7. 10. 2024. Studie je zveřejněna na [webových stránkách](#), zhotovitelem je České vysoké učení technické v Praze – Univerzitní centrum energeticky efektivních budov.

7. DOŘEŠIT A STANOVIT CHLÚ NA NEPOKRYTÝCH VÝHRADNÍCH LOŽISKÁCH

CÍL:

Dořešit stanovení CHLÚ na nepokrytých výhradních ložiskách zejména na 5 samostatně oddělených blocích výhradního ložiska cihlářské suroviny Jablonné v Podještědí – Dubnice (č. 3089200), na celém výhradním ložisku cihlářské suroviny Janovice-Dubnice (č. 3207400), na výhradním ložisku vyhrazeného nerostu – sklářském a slévárenském písku Provodín (č. 3089600), na výhradním ložisku stavebního kamene Jítrava (č. 3242700).

Zákonnou ochranou CHLÚ jsou nepokryté také 2 bloky, včetně 3 výpočtových bloků (K-21-1P, O-21-2P a O-32-4P) výhradního ložiska radioaktivní suroviny a stopových prvků Osečná-Kotel (č. 3240800), nacházející se SZ a JZ od stávajícího CHLÚ, dále jižní blok výhradního ložiska radioaktivní suroviny Hamr pod Ralskem (č. 3240500), dále severní blok výhradního ložiska stavebního kamene Heřmanice 2 – Kristiánov (č. 3242500) a v neposlední řadě samostatný východní blok výhradního ložiska stavebního kamene Dětrichov (č. 3067500).

Zásoby ložiska radioaktivní suroviny Hamr pod Ralskem (č. 3240500) (v jižní části ložiska, tj. v části Hamr II-Lužice) byly schváleny v roce 1987 na zasedání Komise pro klasifikaci zásob. Chráněné ložiskové území Stráž pod Ralskem bylo stanoveno rozhodnutím OBÚ Liberec 3477/89 ze dne 22. 1. 1990. Jižní část ložiska Hamr pod Ralskem (jižní část Hamru II – Lužice) v tomto CHLÚ není. V souladu se Surovinovou politikou ČR a s usnesením Vlády ČR (ze dne 11. října 2017 č. 713 ke Zprávě o nutnosti zajištění ekonomických zájmů státu v oblasti využití kritických a superstrategických surovin Evropské unie a některých dalších surovin) navrhujeme rozšířit CHLÚ Stráž pod Ralskem tak, aby pokrývalo celé ložisko Hamr pod Ralskem a zajistilo tak důslednou ochranu tohoto ložiska.

ZODPOVĚDNÝ SUBJEKT:

Odbor výkonu státní správy MŽP, MPO, Česká geologická služba, DIAMO, s. p.

STAV PLNĚNÍ:

Dne 5. 3. 2024 vydalo Ministerstvo životního prostředí Rozhodnutí o změně (rozšíření) chráněného ložiskového území Stráž pod Ralskem. Důvodem rozšíření byla ochrana jižní části ložiska Hamr pod Ralskem.

Žádné nové žádosti nebo záměry na stanovení nebo rozšíření CHLÚ nebyly na odboru životního prostředí a zemědělství za rok 2024 evidovány.

Shrnutí plnění úkolů za rok 2024:

Ke splněným úkolům za rok 2024 patří dokončení Analýzy efektivního využívání druhotných surovin na území Libereckého kraje, průběžná aktualizace Databáze ložisek nerostných surovin v Libereckém kraji a zahájení přípravných prací na tvorbě databáze komodit, která by měla sloužit veřejnosti jako prezentace nerostného bohatství kraje.

2. MONITOROVACÍ UKAZATELE PRO HODNOCENÍ VLIVU AKTUALIZACE REGIONÁLNÍ SUROVINOVÉ POLITIKY LK NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (SEA)

Příslušný úřad, Ministerstvo životního prostředí, odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, vydal dne 2. 2. 2022 k upravenému návrhu „Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019“ souhlasné stanovisko podle § 10g zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (Č. j.: MZP/2022/710/202).

Z výše uvedeného zákona a navazujícího vydaného stanoviska vyplývá nutnost legitimně zohlednit požadavek na sledování ukazatelů (indikátorů) pro hodnocení vlivu Regionální surovinové politiky Libereckého kraje na životní prostředí vycházející z referenčních cílů ochrany životního prostředí, současných problémů životního prostředí a posouzení vlivů koncepce na životní prostředí v kapitole číslo 6 Vyhodnocení. Cílem jejich sledování je vyhodnotit míru přispění koncepce k naplňování referenčních cílů ochrany životního prostředí.

V následující tabulce je uveden návrh environmentálních indikátorů SEA pro monitoring dopadů koncepce na životní prostředí, popis indikátorů a jejich zdrojů:

Název indikátoru	Jednotky	Popis indikátoru a zdroj dat
1. Emise látek znečišťujících ovzduší – především TZL	tis. t/rok	Informace o množství emitovaných škodlivin v souvislosti s prováděním strategie <i>Zdroj: těžební společnosti</i>
2. Emise skleníkových plynů / počet adaptačních opatření	tis. t/rok počet	Informace o množství emitovaných skleníkových plynů v souvislosti s prováděním strategie <i>Zdroj: těžební společnosti</i> Počet adaptačních opatření, reagujících na změnu klimatu <i>Zdroj: těžební společnosti provádějící adaptační opatření</i>
3. Realizovaná opatření, jejichž realizace omezila hlukovou zátěž obyvatelstva hlukem	počet	Aktivity, jejichž realizace omezila zátěž obyvatelstva hlukem <i>Zdroj: těžební společnosti</i>
4. Míra změny krajinného rázu	počet	Aktivity, jejichž realizace zapříčinila významnou změnu krajinného rázu <i>Zdroj: těžební společnosti</i>
5. Rozloha ohnisek biodiverzity	%	Přírůstek nebo úbytek plochy ohnisek biodiverzity v rámci Strategie <i>Zdroj: orgány ochrany přírody</i> (Pozn.: za ohniska biodiverzity lze považovat 1. a 2. zóny NP a CHKO, NPR, PR, ÚSES a další)
6. Projekty ovlivňující jakost a vydatnost zdrojů	počet	Počet aktivit situovaných do CHOPAV, počet aktivit zaměřených na péči o vodní zdroje <i>Zdroj: orgány ochrany vod</i>

7. Záběr ZPF nebo PUPFL	ha	Počet aktivit generujících záběr ZPF nebo PUPFL <i>Zdroj: orgány ochrany ZPF/PUPFL</i>
8. Produkce odpadů z těžby	t/rok	Množství vyprodukovaných odpadů z těžby za rok <i>Zdroj: těžební společnosti</i>
9. Aktivity ohrožující kulturní památky a archeologická naleziště	počet	Počet aktivit představující potenciální hrozbu pro kulturní památky nebo archeologická naleziště <i>Zdroj: orgány státní správy ochrany kulturních památek</i>

Navržené indikátory uvedené v tabulce výše svou vypovídající schopností mohou popisovat dopad koncepce na životní prostředí, nicméně jejich reálná dostupnost je velice omezená.

Na území Libereckého kraje v současné době působí více než 20 těžařských subjektů na přibližně 125 ložiscích. Z nich je v současné době využívána zhruba čtvrtina. Pro každou společnost a využívané ložisko je závazné stanovisko EIA, vydané příslušným úřadem, kterým je MŽP. Tato závazná stanoviska ve své dokumentaci obsahují popis povinností, které musí těžební společnost naplnit vůči vlivu na životní prostředí a veřejnému zdraví. To znamená, že popisují opatření a stanovují limity, které musí těžář při své činnosti plnit z hlediska dopadů na jednotlivé složky životního prostředí (ať už jde o hluk, prašnost, emise, podzemní vody, záběr ZPF atd.). Součástí této dokumentace mohou být další analýzy zabývající se dopadem záměru na životní prostředí, např. rozptylová studie, hluková studie, které nastavují limity pro využívání ložiska. Z toho vyplývá, že vliv na životní prostředí a jeho minimalizace je u každého využívaného ložiska ošetřeno dokumentací EIA a vydaným stanoviskem MŽP k záměru, které je závazné.

Dalším ukazatelem, který hlídá a sleduje vliv těžební činnosti na životní prostředí jsou indikátory, které si evidují těžební společnosti. Na základě konzultace s vybranými zástupci těžebních společností bylo ověřeno, že si vedou evidenci následujících ukazatelů:

- výše těžby/roční produkce,
- emise do ovzduší,
- množství vypouštěných důlních vod,
- množství odpadních splaškových vod,
- množství odpadů dle zákona č. 157/2009 Sb., o nakládání s těžebním odpadem.

Tyto údaje předávají do Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP). ISPOP je zřízen dle § 4 odst. 1 zákona č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Zřizovatelem ISPOP a správcem ISPOP dle zákona č. 365/2000 Sb., je Ministerstvo životního prostředí.

Legislativa z oblasti životního prostředí ukládá ekonomickým subjektům povinnost hlásit institucím veřejné správy informace o vlivu jejich ekonomické činnosti na životní prostředí. Tyto subjekty se tak stávají ohlašovateli z oblasti životního prostředí, přičemž povinnost podání hlášení je uložena v příslušných právních normách. Povinností ohlašovatelů je doručit příslušná hlášení státním či veřejným institucím, které mají dotčenou právní normou uloženou povinnost hlášení kontrolovat, příp. vyměřovat poplatky. Hlášení obsahují informace o znečišťování ovzduší, vod, půdy, evidenci odpadů atd.

ISPOP zajišťuje příjem a zpracování vybraných hlášení (na základě ohlašovacích povinností) z oblasti životního prostředí v elektronické podobě a jejich další distribuci příslušným institucím veřejné správy. Dostupnost těchto dat byla rovněž konzultována se zástupci Ministerstva životního prostředí – data z tohoto systému **nejsou veřejně dostupná**, nelze je tedy využít pro projektové, koncepční či jiné účely.

Shrnutí sledování indikátorů ze SEA za rok 2024:

Vzhledem k tomu, že navržené indikátory jsou těžko dostupné či neveřejné, není možné jejich naplňování a vývoj pravidelně sledovat. Pro zjištění hodnot jednotlivých indikátorů by bylo nutné provést individuální šetření pro každé těžené ložisko jednotlivě bez garance správnosti a úplnosti zjištěných dat.

3. MONITOROVACÍ UKAZATELE PRO HODNOCENÍ VLIVU AKTUALIZACE REGIONÁLNÍ SUROVINOVÉ POLITIKY LK NA VEŘEJNÉ ZDRAVÍ (HIA)

Hodnocení vlivů na veřejné zdraví (HIA) je zpracováno jako součást posouzení koncepce Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje z hlediska vlivů na životní prostředí (SEA) podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Koncepce je vyhodnocena ve smyslu přílohy č. 9 k tomuto zákonu a toto vyhodnocení se zaměřuje na možné přímé i nepřímé vlivy na zdraví obyvatel. K hodnocení byly využity dostupné studie řešící problematiku zdravotního stavu obyvatelstva- Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí Zdraví 2020, Dlouhodobého programu zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – „Zdraví pro všechny v 21. století“ (Zdraví 21) a Zdravotní politiky Libereckého kraje (Akční plán 2019-2020) atd. Výsledek tohoto posouzení byl použit pro stanovení podmínek implementace koncepce RSP LK z hlediska jejich vlivů na veřejné zdraví a při návrhu indikátorů pro monitoring dopadů realizace koncepce na veřejné zdraví.

V následujícím přehledu je uveden návrh indikátorů HIA pro monitoring dopadů koncepce RSP LK na veřejné zdraví, jejich zdroje a vstupní a aktuální hodnoty. Většina hodnot je uváděna za rok 2023, protože aktuální data za rok 2024 nejsou doposud k dispozici.

1. Přírůstek/úbytek obyvatel v Libereckém kraji (přirozený, migrace)			
	2021	2022	2023
přirozený přírůstek (počet obyvatel)	- 1 494	- 1 092	- 1 186
migrační přírůstek (počet obyvatel)	+ 1 542	+ 12 699	+ 2 737
celkový přírůstek (počet obyvatel)	+ 48	+ 11 607	+ 1 551

Zdroj dat: ČSÚ: Statistická ročenka Libereckého kraje

2. Index stáří, střední délka života (naděje dožití) při narození a specifická úmrtnost

	2021	2022	2023
index stáří (muži)	106,10	104,80	108,01
Index stáří (ženy)	151,80	150,30	155,84
naděje dožití při narození (muži)	74,66	74,88	76,19
naděje dožití při narození (ženy)	80,75	81,02	82,29

Zdroj dat: ČSÚ: Statistická ročenka Libereckého kraje

specifická úmrtnost je sledována v rámci indikátoru č. 4 níže

3. Počet hlášených případů pracovní neschopnosti a průměrné trvání jednoho případu v kalendářních dnech

	2021	2022	2023
počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti	109 926	136 033	-
průměrná doba trvání 1 případu (počet dnů)	32,3	24,7	-

Zdroj dat: ČSÚ: Statistická ročenka Libereckého kraje

Data za rok 2023 zatím nejsou dostupná

4. Nemocnost/úmrtnost na nejčastější civilizační onemocnění – kardiovaskulární onemocnění a nádory dle diagnostických skupin

	2021	2022	2023
úmrtnost na nemoci oběhové soustavy (podíl na celkové úmrtnosti, v %)	35,15	38,00	39,43
úmrtnost na novotvary (podíl na celkové úmrtnosti, v %)	19,78	24,78	24,69

Zdroj dat: ČSÚ: Statistická ročenka Libereckého kraje

5. Hodnoty koncentrací sledovaných znečišťujících látek v ovzduší

pětileté průměrné koncentrace po čtvercích 1x1 km	K dispozici jsou mapy za území kraje pro 14 znečišťujících látek se čtvercovou sítí 1x1 km, pro každý čtverec je uvedena hodnota pětiletého průměru dané znečišťující látky, nejaktuálnější mapy jsou za období 2018-2022. Mapy jsou k dispozici na odkaze OZKO (chmi.cz)
tabelární ročenky	Nejaktuálnější data pro měřicí stanice v Libereckém kraji jsou za rok 2022 a jsou k dispozici zde

Zdroj dat: ČHMÚ

Návrh náhradního indikátoru: Emise hlavních znečišťujících látek do ovzduší, REZZO 1-4

	2021	2022	2023
tuhé znečišťující látky (v tunách)	1 677	2 772	2 448
SO _x (v tunách)	970	1 001	1 029
NO _x (v tunách)	4 549	3 908	3 758
CO (v tunách)	21 715	33 490	26 032

Zdroj dat: ČSÚ: Statistická ročenka Libereckého kraje

6. Kvalita pitné vody ze zdrojů využívaných obyvatelstvem

Zdroj dat: eAGRI: Voda – Vodovody a kanalizace	data nejsou dostupná
Zdroj dat: ÚZIS: Informační systém Pitná voda (IS PiVo) – kvalifikovaný dotaz	data jsou neveřejná
Zdroj dat: ČSÚ: Vodovody, kanalizace a vodní toky	data nejsou dostupná

7. Počet osob žijících v oblastech s překročenými mezními hodnotami hlukového indikátoru

počet obyvatel Libereckého kraje žijících v obcích s překročenými hlukovými hodnotami, jejichž zdrojem je doprava a průmysl	313 853
---	---------

Zdroj dat: Ministerstvo zdravotnictví ČR, Odbor ochrany veřejného zdraví: Hlukové mapy, 2017, počet obyvatel k 1. 1. 2022 (ČSÚ) – aktuálnější data nejsou k dispozici

8. Počet dopravních nehod na obyvatele

	2021	2022	2023
počet dopravních nehod celkem	4 641	4 665	5 292

Zdroj dat: ČSÚ: Veřejná databáze

9. Míra zaměstnanosti a podíl zaměstnaných podle sektorů

	2021	2022	2023
míra zaměstnanosti (počet zaměstnaných/obyvatelstvo ve věku 15-64 let, v %)	73,3	70,8	70,4
Zaměstnanost podle sektorů (podíl na celkovém počtu zaměstnaných):			
primér	1,4	1,3	1,5
sekundér	49,2	45,5	45,3
terciér	48,9	52,2	53,1

Zdroj dat: ČSÚ: Veřejná databáze, Statistická ročenka Libereckého kraje

10. Medián mezd v Libereckém kraji

	2021	2022	2023
medián mezd (v Kč)	33 894	35 643	38 096

Zdroj dat: ČSÚ: Statistická ročenka Libereckého kraje

11. Podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel

	2021
podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel na celkovém počtu obyvatel nad 15 let (v %)	14,2

Zdroj dat: ČSÚ: SLDB 2021, aktuální data nejsou k dispozici (sledováno pouze při SLDB)

Navržené indikátory jsou vesměs dostupné a dohledatelné podle navržených zdrojů. Problémem je jejich aktualizace či četnost sledování. Některé z nich jsou sledovány v pravidelných ročních intervalech (např. indikátory 1, 2), jiné pouze v rámci SLBD 1x za 10 let (např. indikátor 11), jiné jsou uváděny jako průměrné hodnoty za období několika let (např. indikátor 5), další jsou sledovány nepravidelně (např. indikátor 7) a některé se nepodařilo zjistit vůbec (např. indikátor 6).

Další problém vidíme v tom, že jde o indikátory vyjadřující obecně kvalitu veřejného zdraví obyvatel, na které se podílí i celá řada dalších faktorů vedle těžební činnosti v kraji. Například vypovídací hodnota indikátoru 2 je ovlivněna genetickými předpoklady, kvalitou zdravotní péče, výskytem epidemií a civilizačních chorob, životním stylem atd. Lze tedy těžko hodnotit, jak se na něm podílí právě využívání ložisek na území kraje.

Shrnutí sledování indikátorů z HIA za rok 2024:

V tabulce jsou uvedena nejaktuálnější dostupná data. Odvodit z nich a komentovat, jak je ovlivňuje schválená koncepce RSP LK je však těžko proveditelné. Lze je použít pro celkové hodnocení veřejného zdraví obyvatel v kraji.

ZÁVĚR

Monitoring RSP LK za rok 2022 byl prvním hodnocením vlivu koncepce RSP LK na životní prostředí a veřejné zdraví a jeho smyslem bylo ověření dostupnosti a vypovídací schopnosti navržených indikátorů, popřípadě nastavení jejich vstupních hodnot. Monitoring za rok 2023 a 2024 potvrdil, že dostupnost dat pro hodnocení některých indikátorů je velmi omezená a vypovídací schopnost některých indikátorů je také problematická. U indikátorů, které lze sledovat, došlo k nastavení časové řady a byl zhodnocen jejich vývoj.

Monitoring RSP LK si dále klade za cíl i sledování stavu naplňování jednotlivých nastavených úkolů. V tomto případě je monitoring jejich plnění jednodušší a za rok 2024 došlo k naplnění nebo rozpracování celkem 3 z nich.